

Amandman 1**Mara Bizzotto, Mario Borghezio, Angelo Ciocca, Danilo Oscar Lancini,****Giancarlo Scottà, Marco Zanni**

u ime Kluba zastupnika ENF-a

Izvješće**A8-0353/2018****József Nagy**

Minimalni standardi za manjine u EU-u

(2018/2036(INI))

Prijedlog rezolucije (članak 170. stavak 3. Poslovnika) o zamjeni nezakonodavnog prijedloga rezolucije A8-0353/2018**Rezolucija Europskog parlamenta o minimalnim standardima za manjine u EU-u***Europski parlament,*

- uzimajući u obzir članak 2. i članak 3. stavak 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir članke 21. i 22. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Deklaraciju Ujedinjenih naroda o pravima osoba pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičnih manjina i Deklaraciju UN-a o pravima autohtonih naroda,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima koju je 1948. usvojila Opća skupština UN-a,
- uzimajući u obzir Okvirnu konvenciju Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina i Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Parlamentarne skupštine Vijeća Europe br. 1985 donesenu 2014. o stanju i pravima nacionalnih manjina u Europi,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Parlamentarne skupštine Vijeća Europe br. 2196 iz 2018. naslovljenu „Zaštita i promicanje regionalnih ili manjinskih jezika u Evropi”,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Europe 424 iz 2017. naslovljenu „Regionalni i manjinski jezici u Evropi danas”,
- uzimajući u obzir Preporuku Parlamentarne skupštine Vijeća Europe br. 1201 iz 1993. za dodatni protokol o pravima manjina uz Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. veljače 2018.o zaštiti i nediskriminaciji

manjina u državama članicama EU-a¹,

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. rujna 2013. o ugroženim europskim jezicima i jezičnoj raznolikosti u Europskoj uniji²,
  - uzimajući u obzir aktivnosti i zaključke Međuskupine Europskog parlamenta za tradicionalne manjine, nacionalne zajednice i jezike,
  - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- A. budući da su temeljna prava pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina sastavni dio ljudskih prava, koja su univerzalna, nedjeljiva i neovisna; budući da su zaštita i promicanje tih prava ključni za održavanje mira, sigurnosti, teritorijalne i socijalne kohezije i stabilnosti te za promicanje tolerancije, međusobnog poštovanja, razumijevanja i suradnje među svim osobama koje žive na istom državnom području;
- B. budući da je EU mozaik kultura, jezika, religija, tradicija i povijesti, što stvara zajednicu različitih građana ujedinjenih zajedničkim temeljnim vrijednostima; budući da se to bogatstvo ne podrazumijeva i trebalo bi se štititi i njegovati;
- C. budući da oko 8 % građana EU-a pripada nacionalnoj manjini te da oko 10 % njih govori regionalnim jezikom ili jezikom manjine; budući da nekolicina regionalnih ili manjinskih jezika još uvijek ne uživa pravno priznavanje država članica u kojima se govore;
- D. budući da zaštita temeljnih prava pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina može pridonijeti izgradnji održive budućnosti za Europu i pomoći da se zajamči poštovanje načela dostojanstva, jednakosti i nediskriminacije; budući da prednosti nisu ograničene na te manjine jer će zaštita i promicanje manjina donijeti stabilnost, gospodarski razvoj i blagostanje za sve;
- E. budući da se u ugovorima EU-a, u skladu s pristupom međunarodnog prava, ne definira pojam „manjina”, što dovodi do pravne nesigurnosti; budući da se u međunarodnom pravu imigrante ne smatra nacionalnom ili jezičnom manjinom;
- F. budući da je Poveljom Europske unije o temeljnim pravima pojam „nacionalne manjine” postao pojam prava EU-a; budući da se u članku 21. Povelje izričito naglašava da je diskriminacija zabranjena;
- G. budući da su Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina i Povelja o jezicima glavna postignuća međunarodnog sustava za zaštitu manjina te važni međunarodni alati za postavljanje standarda za države i stranke; budući da je učinak predmetnih sporazuma oslabljen sporim postupkom ratifikacije, zadrškama stranaka i nedostatkom ovlasti kontrole, što ih čini ovisnima o dobroj volji država; budući da sustavno neprovođenje presuda, odluka i preporuka također dovodi do normalizacije neusklađenosti s dvama međunarodnim instrumentima;

---

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2018)0032.

² SL C 93, 9.3.2016., str. 52.

- H. budući da bi se najbolje prakse koje se već upotrebljavaju u državama članicama trebale uzeti u obzir prilikom razvoja minimalnih standarda za zaštitu prava pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina, kao što je to slučaj u Italiji (Južni Tirol) ili Njemačkoj (Schleswig-Holstein);
- I. budući da su prava pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina zajamčena multilateralnim i bilateralnim međunarodnim sporazumima i sadržana u ustavnom poretku mnogih država članica, a njihovo poštovanje važan je preduvjet za procjenu vladavine prava;
- J. budući da geslo Europske unije „Ujedinjena u raznolikosti” od 2000. naglašava poštovanje nacionalne i jezične raznolikosti kao jedne od temeljnih vrijednosti Europske unije;
- K. budući da su jezici sastavni dio identiteta osoba i najizravniji izraz njihove kulture; budući da je poštovanje jezične raznolikosti temeljna vrijednost EU-a, kao što je, primjerice, utvrđeno člankom 22. Povelje i preambulom UEU-a, u kojima se spominje nadahnuće kulturnim, vjerskim i humanističkim nasljeđem Europe iz kojeg su se razvile opće vrijednosti nepovredivih i neotuđivih prava ljudskog bića, slobode, demokracije, jednakosti i vladavine prava;
- L. budući da je jezična raznolikost važan dio kulturnog bogatstva regije; budući da najmanje 40 do 50 milijuna osoba u EU-u govori jednim od njegovih regionalnih ili manjinskih jezika, od kojih su mnogi ozbiljno ugroženi; budući da se diljem Europe primjećuje pad broja jezika manjine; budući da su regionalni ili manjinski jezici koji nemaju službeni status u još većoj opasnosti od izumiranja;
- M. budući da bi se svim regionalnim i manjinskim jezicima trebao dodijeliti službeni status;
- N. budući da su jezični i nacionalni identitet važne vrijednosti i da nijedna ne isključuje drugu; budući da nacionalni zakonodavni sustavi nekoliko država članica prikazuju znatne razlike u pogledu nacionalnih ili jezičnih manjina i ponekad nisku razinu simetrije;
- O. budući da je kulturna baština Europe bogata i raznolika; budući da se njome obogaćuju pojedinačni životi građana; budući da se člankom 3. UEU-a potvrđuje da „Europska unija poštaje svoju bogatu kulturnu i jezičnu raznolikost te osigurava očuvanje i unapređenje kulturnog nasljeđa Europe”; budući da „pripadnici manjina koje stoljećima žive u Europi” doprinose toj bogatoj, jedinstvenoj i raznolikoj baštini i sastavni su dio Europe;
- P. budući da među državama članicama postoje velike razlike u priznavanju nacionalnih ili jezičnih manjina i poštovanju njihovih temeljnih prava;
- Q. budući da djelotvorna jednakost podrazumijeva osiguranje provedbe temeljnih prava nacionalnih ili jezičnih manjina, kao što su pravo na identitet, uporabu jezika i obrazovanje, i kulturna i građanska prava itd., kao i za većinu;

- R. budući da postoji znatan prostor za poboljšanje načina na koji se zaštita prava nacionalnih ili jezičnih manjina djelotvorno provodi u državama članicama; budući da se legitimitet demokratskih institucija temelji na sudjelovanju i zastupanju svih skupina društva, uključujući pripadnike nacionalnih ili jezičnih manjina;
1. podsjeća na to da svaka država članica ima pravo definirati pripadnike nacionalnih ili jezičnih manjina, u okviru postojećih međunarodnih standarda;
  2. podsjeća na to da države članice imaju obvezu svojim nacionalnim ili jezičnim manjinama zajamčiti potpuno uživanje njihovih ljudskih prava;
  3. podsjeća na to da ne postoji zajednički standard EU-a za prava manjina u EU-u ni zajedničko razumijevanje toga tko se može smatrati osobom koja pripada manjini; napominje da ne postoji definicija pojma manjina ni u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih i jezičnih manjina, niti u Okvirnoj konvenciji za zaštitu nacionalnih manjina; ističe potrebu da se zaštite sve nacionalne ili etničke i jezične manjine; preporučuje da bi se, u pogledu poštovanja načela supsidijarnosti, proporcionalnosti i nediskriminacije, definicija „nacionalne manjine“ trebala temeljiti na definiciji utvrđenoj Preporukom Parlamentarne skupštine Vijeća Europe 1201 iz 1993. o dodatnom protokolu o pravima manjina uz Europsku konvenciju o ljudskim pravima, odnosno skupine osoba u državi koja:
    - boravi na teritoriju te države i njezin je državljanin,
    - održava dugogodišnje, čvrste i dugotrajne odnose s tom državom,
    - ima posebna etnička, kulturna, vjerska ili jezična obilježja,
    - je dovoljno reprezentativna, iako malobrojnija od stanovništva te države ili regije te države,
    - je motivirana željom da zaštititi svoj zajednički kulturni identitet, uključujući kulturu, tradiciju, vjeru ili jezik,
  4. poziva države članice da osiguraju da se u okviru njihovih pravnih sustava pripadnicima nacionalnih ili jezičnih manjina jamči da ih se neće diskriminirati te da poduzmu i provedu ciljane zaštitne mjere;
  5. potiče države članice da zaštite prava pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina radi očuvanja, zaštite i razvoja njihova identiteta te da poduzmu mjere potrebne za promicanje djelotvornog sudjelovanja tih manjina u društvenom, gospodarskom i kulturnom životu i u javnim poslovima;
  6. poziva države članice da ratificiraju Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina i Povelju o jezicima te da poštuju načela utvrđena u tim dokumentima; poziva države članice i Komisiju da se suzdrže od djelovanja koje bi bilo protivno tim načelima; ističe da se EU i države članice moraju suzdržati od donošenja zakona i administrativnih mera koje oslabljuju ili odstupaju od prava osoba koje pripadaju nacionalnim ili jezičnim manjinama;

7. potvrđuje da autohtonim narodima prilikom provedbe svojih prava ne bi smjeli trpjeti diskriminaciju bilo koje vrste te bi trebali imati pravo na dostojanstvo i raznolikost svoje kulture, tradicije, povijesti i težnji, što se na odgovarajući način odražava u obrazovanju i javnom informiranju; potiče one države članice koje to još nisu učinile da ratificiraju Konvenciju o pravima autohtonih i plemenskih naroda (ILO) br. 169 i provedu je u dobroj vjeri;
8. ističe da je potrebno poštovati i promicati prava pripadnika nacionalnih i jezičnih manjina, uključujući pravo na slobodno izražavanje, očuvanje i razvoj kulturnog ili jezičnog identiteta, uz poštovanje identiteta, vrijednosti i načela zemlje u kojoj borave; potiče države članice da promiču redovito praćenje jezične i kulturne raznolikosti tih osoba;
9. potiče države članice da nastave podupirati i financirati prikupljanje pouzdanih i čvrstih podataka o jednakosti, savjetujući se s predstavnicima manjina kako bi se utvrdile nejednakosti i diskriminacija; poziva na djelotvorno praćenje stanja nacionalnih i etničkih manjina diljem EU-a; smatra da bi Agencija EU-a za temeljna prava trebala provoditi pojačan nadzor diskriminacije nacionalnih i etničkih manjina u državama članicama;
10. priznaje veliku ulogu civilnog društva u promicanju identiteta i kulturne baštine nacionalnih i jezičnih manjina; potiče Komisiju i države članice da u tom pogledu promiču dovoljno financiranje i potporu;
11. ističe da bi države članice trebale promicati prijateljske i stabilne međusobne odnose i potiče ih da održe otvoren dijalog potpore sa susjednim zemljama, posebice u graničnim regijama gdje bi se moglo naći nekoliko prekograničnih jezika i kultura;
12. potiče Komisiju i države članice da promiču sve miroljubive oblike ispoljavanja kultura manjina; potiče države članice da u svoje škole kao dio nastavnog plana uključe povijest njihovih nacionalnih i etničkih manjina te da promiču kulturu tolerancije; potiče države članice da osiguraju da su povijest i temeljna prava pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina sadržajno obuhvaćene u njihovom nacionalnom obrazovnom sustavu u koji su te manjine uključene;

Nacionalne i etničke manjine

13. napominje da su nacionalne i etničke manjine skupine pripadnika manjina koje žive na istom području i dijele zajednički identitet, u nekim slučajevima kao posljedica promjene granica, u drugima zbog toga što duže vrijeme žive na određenom području, pri čemu su uspjeli očuvati svoj identitet; poziva Komisiju i države članice da zaštite kulturni i jezični identitet nacionalnih i etničkih manjina te stvore uvjete za promicanje tog identiteta; ističe važnu ulogu koju regionalna i lokalna tijela u EU-u mogu imati u zaštiti nacionalnih i etničkih manjina te smatra da administrativna reorganizacija i teritorijalna podjela ne smiju imati negativne posljedice za njih; potiče države članice da iz središnjeg proračuna osiguraju financijska sredstva za provedbu prava manjina kako bi se izbjeglo opterećivanje lokalnih proračuna;
14. potiče Komisiju i države članice da nacionalnim i etničkim manjinama zajamče jednake

mogućnosti za sudjelovanje u političkom i društvenom životu; potiče države članice da usvoje izborni sustav i zakone koji olakšavaju zastupljenost nacionalnih i etničkih manjina;

15. potiče Komisiju i države članice da provedu dosljednu analizu njihove postojeće politike kako bi se pojasnile snage i izazovi te osigurala sukladnost s pravima nacionalnih i etničkih manjina;

Kulturna prava

16. ističe da su kulturne aktivnosti ključna područja za očuvanje identiteta nacionalnih i etničkih manjina te da su očuvanje tradicija manjina i izražavanje umjetničkih vrijednosti na materinjem jeziku posebno važni kada je riječ o očuvanju europske raznolikosti; napominje da je očuvanje kulturne baštine nacionalnih i jezičnih manjina zajednički interes EU-a i država članica; potiče Komisiju i države članice da pruže potporu kulturnim pravima tih manjina te da ih unaprijede i promiču;
17. podsjeća da je razumijevanje pojma „kultura“ od ključne važnosti za utvrđivanje opsega prava nacionalnih i jezičnih manjina u tom području; napominje da je kultura u širem smislu zbroj materijalnih i nematerijalnih aktivnosti i postignuća određenih osoba, koja ih razlikuje od ostalih; ističe da bi kulturna prava trebala uključivati pravo na sudjelovanje u kulturnom životu, pravo na uživanje kulture, jezična prava i zaštitu kulturne i znanstvene baštine;
18. potiče Komisiju i države članice da prepoznaju doprinos nacionalnih i etničkih manjina kulturnoj baštini Unije, da ojačaju dijalog s predstavnicima i pripadnicima manjina i da utvrde i provedu koordinirane politike i mjere za održivo upravljanje očuvanjem i razvojem njihove kulture; potiče države članice da zajamče odgovarajući stupanj institucionalizacije praksi na nacionalnoj razini kako bi se zaštitila kulturna prava;
19. potiče Komisiju i države članice da uključe nacionalne i etničke manjine i pripadnike manjina u razvoj znanja i vještina koje su potrebne za zaštitu i razvoj kulturne baštine te održivo upravljanje njome i koje bi se trebalo prenijeti budućim generacijama te da ih u tome podrže; potiče Komisiju i države članice da uspostave i održavaju kulturne fondove za pripadnike manjina, na horizontalnoj i vertikalnoj razini, kako bi se osigurala učinkovita, transparentna i jednaka potpora za kulturni život nacionalnih i jezičnih manjina;
20. ističe da mediji imaju središnju ulogu u pogledu kulturnih i jezičnih prava; podsjeća da je mogućnost pristupanja, primanja i objavljivanja informacija i sadržaja na jeziku koji potpuno razumijemo i koji govorimo preduvjet za ravnopravno i učinkovito sudjelovanje u javnom, gospodarskom, društvenom i kulturnom životu; u tom pogledu napominje da se posebna pozornost mora posvetiti potrebama pripadnika nacionalnih i etničkih manjina koji žive u graničnim, ruralnim i udaljenim područjima; izražava zabrinutost zbog nedovoljnog financiranja medijskih kuća koje objavljaju ili emitiraju sadržaj na regionalnim ili manjinskim jezicima; potiče Komisiju i države članice da osiguraju odgovarajuća sredstva za organizacije ili medijske kuće koje zastupaju manjine, kako bi se pridonijelo očuvanju kulturnog identiteta manjina i omogućilo im da dijele svoje stavove, jezik i kulturu s većinom;

21. poziva Komisiju i države članice da medijima osiguraju mogućnost neovisnog rada, da promiču uporabu manjinskih jezika u medijima te da pri licenciranju medijskih usluga, uključujući dodjeljivanje televizijskih i radijskih postaja, u obzir uzmu nacionalne i etničke manjine; poziva Komisiju i države članice da organizacijama koje zastupaju manjine osiguraju odgovarajuća sredstva kako bi se potaknuto osjećaj pripadnosti manjinskim skupinama te identifikacija s njima i upoznavanje većinskog stanovništva s identitetom, jezikom, povijesti i kulturom manjina;
22. podsjeća na temeljnu ulogu javnih medija u promicanju tih sadržaja, osobito u kontekstu demokratskog nadzora lokalnih i regionalnih tijela; potiče Komisiju da stvori pravne i regulatorne uvjete, kako bi se zajamčila sloboda pružanja, prijenosa i primanja audiovizualnog sadržaja u regijama u kojima žive manjine tako da sadržaj mogu gledati i slušati na materinjem jeziku te da se taj sadržaj emitira prekogranično bez zemljopisnog blokiranja;
23. potiče države članice da se suzdrže od političkih i pravnih akata i politika kojima se nastoji propisati mjere ograničavanja, kao što su prevođenje titlova i/ili obveza prevođenja i obvezne kvote za programe na službenim jezicima; potiče Komisiju i države članice da omoguće i promiču postojanje regionalnih medija ili medija na jeziku manjina, također na internetu; poziva Komisiju i države članice da osiguraju odgovarajuća finansijska ili bespovratna sredstva za organizacije i medije koji predstavljaju nacionalne i etničke manjine, uzimajući u obzir njihove regionalne posebnosti i potrebe;
24. poziva države članice da u sklopu Europske godine kulturne baštine ojačaju i promiču svoje nacionalne i jezične manjinske kulture i tako potiču širenje njihove povijesti i tradicija te zajamče da te zajednice ne ostanu izolirane;

Pravo na obrazovanje

25. napominje da obrazovanje ima ključnu ulogu u socijalizaciji i razvoju identiteta te da je i dalje glavni alat za revitalizaciju i očuvanje ugroženih manjinskih jezika; ističe da svaki pripadnik nacionalne manjine ima pravo na obrazovanje na manjinskom jeziku; naglašava da je kontinuitet obrazovanja na materinjem jeziku ključan za očuvanje kulturnog i jezičnog identiteta; napominje da, kada je riječ o obrazovanju na manjinskom jeziku, ne postoji samo jedan model najbolje prakse koji je prikladan za sve nacionalne i etničke manjine; napominje da posebnu pozornost treba posvetiti osobama koje se služe znakovnim jezikom;
26. podsjeća da se u članku 14. Okvirne konvencije Vijeća Europe za zaštitu nacionalnih manjina preporučuje da njezine države stranke nastoje osigurati, u mjeri u kojoj je to moguće i u okviru svojih obrazovnih sustava, da pripadnici tih nacionalnih manjina imaju odgovarajuće mogućnosti za obrazovanje na manjinskom jeziku ili za dobivanje uputa na tom jeziku, ne dovodeći u pitanje učenje službenog jezika ili podučavanje na tom jeziku;
27. potiče Komisiju i države članice u njihovim dalnjim nastojanjima da stvore prikladne alate za promicanje i potporu službenoj uporabi jezika kojim govore nacionalne i etničke manjine na područjima na kojima borave, na lokalnoj ili regionalnoj razini, i u

skladu s načelima Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina i Povelje o jezicima, osiguravajući pritom da zaštita i poticanje uporabe regionalnih i manjinskih jezika nije na štetu službenih jezika i obveze da ih se nauči;

28. izražava žaljenje zbog toga što neke države članice još nisu ratificirale Povelju o jezicima i što je neke koje su je ratificirale nisu učinkovito provele; razočaran je zbog činjenice da se u nekim državama članicama postojeća prava ili ne provode ili se izravno krše;
29. potiče Komisiju i države članice da osiguraju da, u skladu s međunarodnim standardima, pripadnici nacionalnih i etničkih manjina imaju prava i odgovarajuće mogućnosti obrazovanja na manjinskom jeziku i da u javnim i privatnim obrazovnim ustanovama mogu dobiti upute na svom materinjem jeziku; potiče države članice da oblikuju odgovarajuće obrazovne politike te da provedu one koje su najprikladnije za potrebe nacionalnih i etničkih manjina, uključujući putem posebnih obrazovnih programa ili posebnih nastavnih planova i priručnika; potiče države članice da osiguraju sredstva za osposobljavanje profesora kako bi se zajamčilo učinkovito davanje uputa na manjinskim jezicima te da uključe najbolje prakse u podučavanju stranih jezika u metodologiju podučavanja službenih jezika kad je riječ o sastavljanju nastavnih planova za škole koje pružaju nastavu na manjinskim jezicima; ističe da bi države članice trebale promicati podučavanje regionalnih ili manjinskih jezika i službenog jezika, uporabom odgovarajućih metoda;
30. potiče države članice da osiguraju da osobe čiji je materinji jezik regionalni ili manjinski jezik imaju priliku dovoljno dobro naučiti službeni jezik, tako što će u metodološki pristup usvojen za poučavanje službenog jezika države uključiti dobru praksu u području poučavanja stranog ili drugog jezika;
31. ističe da bi pripadnici manjina trebali naučiti i jezik te se upoznati s poviješću i kulturom većinskog stanovništva te da bi se učenici, ali i javnost, koji pripadaju većinskom stanovništvu trebali upoznati s poviješću i kulturom manjina i da bi trebali imati mogućnost za učenje manjinskih jezika;
32. potiče države članice da promiču izradu priručnika koji ispunjavaju zahtjeve govornika regionalnih ili manjinskih jezika i, ako se to pokaže nemogućim, olakšaju uporabu priručnika iz drugih zemalja objavljenih na tim jezicima, u suradnji s obrazovnim regulatornim tijelima zemalja u kojima se ti jezici upotrebljavaju;
33. naglašava važnost visokog obrazovanja na materinjem jeziku i osposobljavanja specijalista koji znaju specijaliziranu terminologiju, osobito u regijama s velikim brojem govornika dotičnog jezika; naglašava ključnu potrebu za poučavanjem liječnika manjinskom jeziku;
34. potiče vlade država članica da predstavnike nacionalnih i jezičnih manjina uključe u razmatranje organizacije njihovih obrazovnih sustava;
35. potiče države članice da odrede preferencijalne pragove u učenju regionalnih ili manjinskih jezika, kako bi se zajamčila pravednost u obrazovanju; potiče Komisiju i države članice da promiču prava pripadnika nacionalnih ili etničkih manjina koji žive na

područjima sa znatnim brojem takvih manjina, uključujući ruralna područja ili područja s raštrkanim naseljima, na obrazovanje na manjinskom jeziku, osobito na svom materinjem jeziku, ako za to postoji dovoljna potreba; poziva Komisiju i države članice da zajamče da se obrazovnim reformama i politikama ne ograničava pravo na obrazovanje na manjinskom jeziku;

36. potiče Komisiju i države članice da u okviru obrazovnih sustava na vertikalnoj razini promiču dostupnost integriranih potpora za jezike manjina i regionalne jezike, posebno uspostavom, na razini ministarstava obrazovanja u državama članicama, kao i unutar Komisije, odjela za uključivanje obrazovanja na manjinskim i regionalnim jezicima u nastavne planove; potiče države članice da od predškolske do tercijarne razine obrazovanja promiču kontinuirano obrazovanje na manjinskim jezicima;
37. napominje da su osposobljavanje profesora i pristup priručnicima i materijalima za učenje dobre kvalitete ključni preduvjeti za osiguravanje kvalitetnog obrazovanja za studente; smatra da nastavni plan, obrazovni materijali i priručnici iz povijesti trebaju pružati pravednu, točnu i informativnu sliku društava i kultura nacionalnih i jezičnih manjina; napominje da je opće poznati problem obrazovanja na jeziku manjine koji je potrebno riješiti nedovoljna dostupnost visokokvalitetnog materijala za učenje i kvalificiranih profesora koji podučavaju na manjinskim jezicima; napominje da višedimenzionalno podučavanje povijesti mora biti obvezno u svim školama, kako u manjinskim tako i u većinskim zajednicama; napominje važnost razvoja osposobljavanja profesora kako bi bili u skladu s potrebama podučavanja na različitim razinama i u različitim vrstama škola;
38. naglašava da poučavanje jezika manjina doprinosi uzajamnom razumijevanju većinskog i manjinskog stanovništva i zbližava zajednice; potiče države članice da primijene pozitivne mjere kako bi osigurale odgovarajuću zastupljenost jezičnih manjina u obrazovanju, kao i u javnoj upravi te izvršnim agencijama na nacionalnoj, regionalnoj i općinskoj razini;
39. potiče Komisiju da ojača promicanje programa u kojima je naglasak na razmjeni iskustava i najboljih praksi u području obrazovanja na regionalnim i manjinskim jezicima u Europi; poziva EU i Komisiju da u budućoj generaciji programa Erasmus +, Kreativna Europa i Europa za građane u novom višegodišnjem finansijskom okviru (VFO) veći naglasak stave na regionalne i manjinske jezike;
40. duboko žali zbog činjenice što u nekim državama članicama učenici koji pripadaju jezičnim manjinama nisu uključeni u redovne obrazovne ustanove, već su smješteni u posebne škole uz obrazloženje da ne vladaju dovoljno dobro jezikom na kojem se podučava; podsjeća na to da obrazovanje na manjinskom jeziku ili pripadnost bilo kojoj manjini ne smije biti izgovor za segregaciju djece na temelju identiteta; poziva države članice da se suzdrže od takve segregacije te da poduzmu odgovarajuće mјere kako bi se tim učenicima omogućilo da nastavu pohađaju u redovnim školama; potiče države članice da razmotre uvođenje tema o temeljnim pravima nacionalnih i jezičnih manjina, osobito u nastavne planove, kao sredstvo promicanja kulturne raznolikosti i tolerancije kroz obrazovanje;

Jezična prava

41. napominje da je jezik važan aspekt kulturnog identiteta i ljudsko pravo pripadnika manjina; ističe potrebu za promicanjem prava na uporabu manjinskog jezika, i privatno i javno, bez diskriminacije, na područjima na kojima se nalazi znatan broj pripadnika manjina, kako bi se zajamčilo prenošenje jezika na sljedeću generaciju te zaštitiла jezična raznolikost unutar Unije; poziva Komisiju da dodatno poradi na svom planu za promicanje podučavanja i uporabe regionalnih jezika kao potencijalnog načina suzbijanja jezične diskriminacije u EU-u, i da promiče jezičnu raznolikost; podsjeća na to da je promicanje znanja manjinskih jezika među osobama koje nisu pripadnici manjina način poticanja uzajamnog razumijevanja i priznavanja;
42. naglašava da je u svojoj Rezoluciji od 11. rujna 2013. Parlament podsjetio da bi Komisija trebala obratiti pozornost na činjenicu da neke države članice i regije svojim politikama ugrožavaju opstanak jezika unutar svojih granica, čak i ako ti jezici nisu u opasnosti u europskom kontekstu; poziva Komisiju da razmotri administrativne i zakonodavne prepreke uporabi tih jezika;
43. napominje da se uz 24 službena jezika u EU-u govori mnogo drugih jezika koji su također dio kulturne i jezične baštine i koje u određenim regijama ili skupinama govori najmanje 40 milijuna osoba; napominje da je višejezičnost Europske unije jedinstvena na razini međunarodnih organizacija; napominje da je načelo višejezičnosti sadržano u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, koja obvezuje EU da poštuje jezičnu raznolikost i podržava bogatu jezičnu i kulturnu baštinu Europe promicanjem učenja jezika i jezične raznolikosti;
44. potiče Komisiju i države članice da u okviru administrativnih tijela i organizacije javnih usluga omoguće i promiču praktičnu uporabu regionalnih ili manjinskih jezika, u skladu s načelom proporcionalnosti, primjerice u odnosima između pojedinaca i organizacija, s jedne, i javnih tijela s druge strane; potiče države članice da informacije i javne usluge učine dostupnima na tim jezicima, uključujući na internetu, na područjima na kojima se nalazi znatan broj pripadnika nacionalnih i etničkih manjina;
45. potiče države članice da podupiru pristup manjinskim i regionalnim jezicima financiranjem aktivnosti prevođenja, sinkronizacije i titlovanja i potporom za te aktivnosti te kodifikacijom odgovarajuće i nediskriminirajuće, administrativne, trgovačke, ekonomске, socijalne, tehničke i pravne terminologije;
46. potiče regionalna i općinska tijela da u tim područjima zajamče uporabu regionalnih i manjinskih jezika; potiče države članice da dobre prakse koje već postoje na nacionalnoj razini upotrebljavaju kao smjernice;
47. potiče Komisiju i države članice da promiču uporabu regionalnih ili manjinskih jezika na lokalnoj i regionalnoj razini; s tim ciljem na umu aktivno potiče regionalna i općinska tijela da osiguraju uporabu takvih jezika u praksi;
48. potiče Komisiju i države članice da zajamče da se na područjima na kojima se nalazi znatan broj pripadnika nacionalnih ili jezičnih manjina sigurnosno obilježavanje i označivanje, važne i obavezne upute i javne obavijesti od važnosti za građane, koje dostavljaju nadležna tijela ili privatni sektor, kao i imena te topografske oznake, navode u ispravnom obliku i da budu dostupni na jezicima koji se uobičajeno upotrebljavaju u

određenoj regiji, među ostalim i kad je riječ o znakovima koji upućuju na ulazak ili izlazak iz gradskih područja i na svim drugim prometnim znakovima informiranja;

49. napominje da je vizualna prisutnost regionalnih i manjinskih jezika na cestovnim znakovima, u nazivima ulica ili administrativnih, javnih ili trgovinskih institucija itd., ključna za promicanje i zaštitu prava nacionalnih i etničkih manjina jer odražava važnu uporabu regionalnih i manjinskih jezika te joj doprinosi potičući na taj način pripadnike nacionalnih i etničkih manjina da upotrebljavaju, čuvaju i razvijaju svoj specifični jezični identitet i jezična prava, da izraze svoje multietničko porijeklo i osnaže svoju pripadnost skupini koja živi u lokalnoj ili regionalnoj zajednici;
50. poziva države članice da se suzdrže od pravnih praksi kojima se nacionalnim i jezičnim manjinama onemogućuje pristup cijelom nizu profesija koje se obavljaju u predmetnoj državi ili da ih ukinu; poziva države članice da zajamče odgovarajući pristup pravnim i pravosudnim uslugama; ističe da predstavnici tih manjina također trebaju biti izričito upućeni u postupke koje treba slijediti u skladu s njihovim nacionalnim pravom u slučaju da su povrijeđena njihova temeljna prava koja imaju kao pripadnici te manjine;
51. potiče države članice da prepoznaju da svaki pripadnik nacionalne manjine ima pravo upotrebljavati svoje prezime (patronim) i imena na manjinskom jeziku, kao i pravo na njihovo službeno priznavanje;
52. potiče Komisiju i države članice da poduzmu mjere kako bi zaustavile administrativne i finansijske prepreke koje bi mogle ometati jezičnu raznolikost na europskoj i nacionalnoj razini te spriječiti uporabu i primjenu jezičnih prava pripadnika nacionalnih i etničkih manjina; potiče države članice da prekinu prakse jezične diskriminacije;
53. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Agenciji Europske unije za temeljna prava, vladama i parlamentima država članica i zemalja kandidatkinja, OEŠ-u, OECD-u, Vijeću Europe i Ujedinjenim narodima.

Or. en